

Videreutvikling og fornyelse av studie- og emneporteføljen ved UiT Norges Arktiske Universitet

Høringsinnspill fra Handelshøgskolen – september 2023

Innledning

Handelshøgskolen har forståelse for at UiT må gjøre grep i forhold til det virkelighetsbildet som er beskrevet i rapporten fra styringsgruppa. Handelshøgskolen har i alle fusjonsprosesser som har vært gjennomført ved universitetet i løpet av siste femtenårsperiode vist stor vilje og evne til omstilling, blant annet gjennom aktiv bruk av de strategiene som rapporten tar til orde for (sammenslåing, utvelgelse, tilpasning osv). Med dette har vi lykket med å bygge opp en portefølje av emner som brukes på tvers av studieprogram og fire campuser. Handelshøgskolens DNA og eksistensgrunnlag hviler på det å kunne tilby bachelor og master i økonomi og administrasjon i henhold til de nasjonale kravene som er vedtatt av Universitets- og høgskolerådet (UHR)-økonomi og administrasjon. Måten vi har bygd opp vårt emnetilbud og våre programmer på Handelshøgskolen, må derfor ses i sammenheng med et overordnet mål om å til enhver tid levere kvalitet, progresjon og kvantitet innenfor den økonomisk-administrative porteføljen i henhold til disse kravene. På en slik måte kan vi sammenlignes- og måle oss med andre handelshøgskoler.

Vår totale portefølje av programmer er basert på tett sammenfiltring og bruk av emner på tvers av programmer der det som er valgemner i noen program, er obligatoriske i andre, og der **krav til progresjon** er ivarettatt. Alle ordinære program er i sin natur også tverrfaglige. Vi har jobbet systematisk med **intern utnyttelse og synergier**, og vi har i flere omganger «tatt ned» antall emner, slik at vi i dag står med en relativt stram portefølje. Vårt utgangspunkt for denne høringsuttalelsen er derfor at den **«interne effektiviteten» som er etablert på tvers av fire campuser**, er faglig verdifull og kostnadseffektiv både for Handelshøgskolen og for UiT. Handelshøgskolen mener også at den interne organiseringen av emner bidrar til det høye studenttilfanget til Handelshøgskolen sine programmer og emner. *Handelshøgskolen ber derfor UiT om å være aktsom med å rokke ved undervisningsporteføljen ved Handelshøgskolen uten at det er gjort nøyere konsekvensanalyser, i dialog mellom Handelshøgskolen og UiT.*

Handelshøgskolen har i dag en portefølje med til sammen 17 program. I høringsuttalelsen vil kun de ordinære studieprogrammene bli kommentert (10 stk). Det vil si at årsstudier, samlingsbasert EVU master i ledelse, samlings- og nettbasert joint master øk/adm deltid, samt master i regnskap og revisjon (MRR) deltid holdes utenfor. Vi vil dog kommentere kort på forskriften som regulerer MRR.

Tabell med programmer som blir kommentert i høringsuttalelsen

Campus	Bachelor	Master
Tromsø	Bachelor øk/adm	Master øk/adm
	Bachelor Ledelse, innovasjon og marked (LIM)	Master LIM
	Bachelor Samfunnsøkonomi m datavitenskap	Master i samfunnsøkonomi med datavitenskap
Harstad	Bachelor øk/adm	

	Bachelor LIM	
Alta	Bachelor øk/adm NETT	
Narvik	Bachelor øk/adm	

Bakgrunn

Handelshøgskolen er i dag det største instituttet ved UiT målt i antall studenter. Høsten 2023 begynte hver fjerde student ved UiT på Handelshøgskolen, og instituttet har 3191 studenter fordelt på fire campuser. Rundt 3500 førstegangssøkere hadde Handelshøgskolen som første prioritet i 2023 (40 % av den totale søkermassen til UiT). Med dette gir Handelshøgskolen et viktig bidrag til universitetet sitt samfunnsoppdrag ved å utdanne studenter med kompetanse som landsdelen har bruk for. Det eksisterer et stort behov for høyt utdannede økonomer i Nord-Norge, både i offentlig forvaltning, bank/finans, og for videreutvikling av næringslivet i Nord-Norge, noe som dokumenteres gjennom rapport fra Menon Economics (2022), Norges Forskningsråds indikatorrapport (2021), revidert melding for bærekraftig næringsutvikling, Sattolas Sapmi (Sametinget 2022), samt fylkesplaner for Troms og Finnmark fylkeskommune.

Nasjonale rammer for bachelor øk/adm, master øk/adm (siviløkonom) og master i regnskap og revisjon (MRR)

Forutsetningen for en fortsatt god utvikling for en handelshøgskole ved UiT er at vi kan ivareta oppdraget om å tilby økonomisk-administrativ utdanning innenfor de nasjonale rammene knyttet til UHR-Økonomi og Administrasjon. Disse rammene foreskriver at en øk/adm grad skal være tverrfaglig sammensatt av de fem fagområdene som definerer de økonomisk-administrative fagene: bedriftsøkonomiske fag, administrative fag, samfunnsøkonomiske fag, metodefag, og etikk, samfunnsansvar og bærekraft. Rammene gitt av UHR-ØA angir minimumskrav/vilkår knyttet til gradstittel for bachelor øk/adm, master øk/adm, og MRR, med særlig fokus på at *fagene er relaterte* og at det er *tilstrekkelig progresjon* på de ulike nivåene. Av Handelshøgskolens 17 programmer, er 7 av dem regulert av disse rammene, og de legger derfor sterke premisser for den totale emneporteføljen ved Handelshøgskolen, for rekkefølgen på emner i ulike semestre for å sikre progresjonskriteriet, og for hvordan emner benyttes på tvers av flere program.

Bachelorgraden i øk/adm skal inneholde minst 120 stp innen øk/adm fag, og de resterende 60 stp skal gi tilbud til studentene om ytterligere fordypning i øk/adm fagområdene, eller i fagområder som kan gjøre kandidaten bedre rustet til å utføre øk/adm funksjoner i en organisasjon.

Kandidater som tar emnegruppe regnskapsfører på 3.år bachelor øk/adm (60 stp), og som fullfører bachelorgraden i øk/adm i henhold til minimumskrav fra UHR-ØA, vil oppfylle utdanningskravet til statsautorisert regnskapsfører i samsvar med regnskapsførerlov og -forskrift. Anbefalt plan til Bachelor i økonomi og administrasjon - spesialisering regnskapsfører vedtatt av UHR-Økonomi og administrasjon 22.06.2023 (erstatte tidligere plan fra 11.09.2019) beskriver innholdet i spesialisering regnskapsfører basert på lovkravet i regnskapsførerloven § 3-1 annet ledd som angir at «minst 60 studiepoeng innenfor emner som underbygger yrkesutøvelsen som regnskapsfører» kreves.

For opptak til master øk/adm (siviløkonom) kreves bachelor i øk/adm. Også her er det vilkår knyttet til fagsammensetning for at kandidatene skal kunne oppnå sidetittelen *siviløkonom*.

Tittelen er beskyttet ihht gradsforskriften av 2005 («Forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler», FOR-2005-12-16-1574). I vilkår for bruk av tilleggsbetegnelsen (sidetittelen) siviløkonom, vedtatt av NRØA 06.06.16, og oppdatert etter vedtak i UHR-Økonomi og Administrasjon, 12.11.18, heter det blant annet at «En viktig forutsetning for tildeling av sidetittelen er imidlertid at utdanningen har korrekt fagsammensetning». Herunder kreves valgmuligheter innenfor disse fagområdene:

«Innenfor studieprogrammet skal en student ha mulighet til å velge spesialiseringsområder både innenfor økonomiske og innenfor administrative fag.

- *Økonomiske fag inkluderer fag innenfor bedriftsøkonomisk analyse (regnskap, økonomistyring, investering og finansiering) og samfunnsøkonomi.*
- *Administrative fag inkluderer strategi, organisasjon, ledelse og markedsføring.»*

Fagsammensetningen skal gi studentene både fordypning innen ett valgt spesialiseringsområde, samt bredde innenfor andre deler av det økonomisk/administrative fagområdet. **Vilkårene tillater valgfrie emner på kun inntil 15 stp** som kan ligge utenfor det øk/adm fagområdet. Det innebærer at det i tillegg til vilkår for både fordypning og bredde, også ligger et generelt vilkår om at de resterende emnene i mastergraden skal befinne seg innen det økonomisk/administrative fagområdet. Videre spesifiseres at masteroppgaven skal ha et omfang på 30 stp og skal skrives innen valgt fordypning.

Master i regnskap og revisjon (MRR), er profesjonsrettet med innhold regulert i lov (revisorloven) og forskrift til lov samt NOU 2017:15. Dette er avgjørende for om kandidatene kan søke statsautorisasjon som revisor etter studiet. Her går det frem av studieplanen at alle emnene er obligatoriske.

Oppsummerte hovedpoenger

Nedenfor har vi oppsummert de viktigste poengene som vi ønsker å få formidlet gjennom høringsuttalelsen. I fortsettelsen av dokumentet, gjennom å svare ut de konkrete spørsmålene i høringen, vil poengene bli utledet, forklart og begrunnet nærmere.

- 1) For å opprettholde søkertilgang til Handelshøgskolen ved UiT, kan vi ikke gjøre endringer gjennom tilpasninger til byggeklossmodellen som skaper tvil om hvorvidt vi innfrir kravene i UHR-ØA – heller ikke på en slik måte at studenter vurderer vårt tilbud som et B-alternativ sammenlignet med andre handelshøgskoler. Vi betrakter det som kritisk å kunne tilby et fullverdig studieprogram til våre studenter innenfor øk/adm fag basert på den spisskompetansen som vårt fagmiljø forvalter. Handelshøgskolen er samtidig positiv til at studentene skal få tilbud om emnepakker/valgfag fra andre fagmiljø. Handelshøgskolen må da vurdere om disse emnene er iht UHR-ØA krav.
- 2) Våre programmer er tett integrerte i den forstand at de samme emnene benyttes til å levere iht alle UHR-ØA krav i bachelor øk/adm (progresjon, mengde, innhold), samtidig som de benyttes til andre programmer som bachelor i ledelse, innovasjon og marked (LIM), og bachelor i samfunnsøkonomi med datavitenskap. De benyttes også til å tilby årsstudier i Ledelse, årsstudium i Bedriftsøkonomi, og årsstudium i Praktisk økonomi og ledelse. Det betyr at vi har en svært effektiv intern drift og utnyttelse av emneporteføljen, som også er kostnadseffektiv. Hvis LIM og Samfunnsøkonomi med datavitenskap skal inngå i byggeklossmodellen, mens øk/adm skal holdes utenfor, kommer Handelshøgskolen i en situasjon der den interne konsistensen og effektiviteten rokkes ved. *Dette vil medføre økt ressursbehov og økte kostnader både på øk/adm og på LIM.*

- 3) En øk/adm grad er per definisjon tverrfaglig sammensatt av fem fagdisipliner. Handelshøgskolen er dermed et tverrfaglig institutt der alle programmene – også de som faller utenfor UHR-ØA-rammeverket, som LIM og samfunnsøkonomi med datavitenskap, allerede er tverrfaglige. Fordi vi over mange år har jobbet med problemstillinger knyttet til tverrfaglige studieløp, har vi mye kunnskap om hva som kreves for å skape sammenheng slik at studenten klarer å nyttiggjøre seg den. Å innføre faglige «byggeklosser» fra andre fagmiljø vil kunne medføre at noe av den eksisterende tverrfagligheten i dagens program må tas bort (e.g. Markedsføring erstattes med rettsvitenskap/jus). Det vil i praksis innebære at programmet endrer status fra å være tverrfaglig til å bli et flerfaglig program, og der programmets navn ikke gir mening lenger. Vi vet lite om hvordan dette vil påvirke læringsutbytte og studenttilfang ved dette svært populære programmet.
- 4) Handelshøgskolen holder fast ved prinsippet om at alle studietilbud skal gi faglig fordypning innen sitt programfag. Dette er krevende å ivareta dette prinsippet i tverrfaglige program. Samtidig er det en forutsetning for at Handelshøgskolen sine tilbud skal være konkurransedyktig sammenlignet med andre handelshøgskoler.
- 5) Handelshøgskolen er et flercampus-institutt med programmer ved alle fire campus. Vi tilbyr for eksempel bachelor i øk/adm med identisk emneportefølje de to første årene i studieløpet, ved alle fire campus. Vi mener det må være et mål å ivareta et studietilbud med høy kvalitet ved alle campuser. Campusene utenfor Tromsø har sin funksjon de skal fylle med nærhet til næringslivet, med tilhørighet på stedet og ved at utdanningen skal tilbys på ulike steder. Dette ansvaret mener vi forplikter. Som et flercampus-institutt har vi et spesielt ansvar for å sørge for at det er et lokalt tilbud iht programmets læringsutbyttebeskrivelse.
- 6) Handelshøgskolen har som strategisk målsetning å jobbe for å bli internasjonalt akkreditert (AACSB) innen 2030. Et viktig kriterium i en slik prosess er at vi kan vise til innhold og kontroll over verdikjeden i en handelshøgskole.

Spørsmål 1: Skal UiT endre grunnmodell for utdanninger?

Med bakgrunn i det virkelighetsbildet som er beskrevet i rapporten fra styringsgruppa anerkjennes behovet for å endre grunnmodell for utdanninger ved UiT. Handelshøgskolen mener at byggeklossmodellen er utfordrende for instituttet. Dette med bakgrunn i sterke synergier mellom programmene, eksterne krav, samfunnsoppdraget, tverrfaglighet og konkurransesituasjon mot andre Handelshøgskoler på kjerneleveranser innenfor økonomisk-administrative utdanninger.

Tidligere erfaringer med byggeklossmodell

Byggeklossmodeller har vært utprøvd tidligere ved å kombinere Handelshøgskolens populære fagområder med naturvitenskap (Arktisk Naturbruk og Landbruk, International Fisheries Management), samfunnsvitenskap (Politikk, Filosofi og Økonomi), humaniora (Språk og Økonomi) og matematikk (Matematikk og Finans). Noen av disse programmene tiltrakk seg få søkere, mens andre var populære blant søkermassen. Erfaringen fra gjennomføringen av disse programmene er entydig – studentene savnet en tydelig kobling og integrering mellom fagene, og veldig få ble ferdig med programmet. Noen sluttet mens andre ble overført til et disiplinært studieprogram. Alle disse flerfaglige studieprogrammene er nå nedlagt. Selv om disse eksemplene kan framstå som anekdotiske, legger ikke styringsgruppas rapport fram andre dokumenterte funn eller analyser som kan overbevise i en annen retning.

Forholdet mellom tverrfaglighet og læringsutbytte

- **Grad av tverrfaglighet:** Hvis argumentet for byggeklossmodellen er at det etterspørres større tverrfaglighet i studieløpet, mener vi det bør avklares hva man legger i dette. Det er forskjell på at et program som ikke har noen tverrfaglige elementer i seg, skal etterstrebe å bli litt mer tverrfaglig, og på at et program som i utgangspunktet er tverrfaglig skal bli enda mer tverrfaglig. I det siste tilfellet risikerer man at studenten ikke vil forstå hva som er programmets kjerne. Satt på spissen (for å illustrere) kan man tenke seg at et tverrfaglig program som Ledelse, innovasjon og marked (LIM) - gitt at et år skal erstattes av andre emnepakker - kunne ende opp med å oppfattes som en bachelor i Ledelse, innovasjon og historie (hvis studenten for eksempel valgte emnepakker i historie). Dermed ville poenget med eksisterende tverrfaglige programmer falle bort. For oss blir det et paradoks å undergrave eksisterende populære tverrfaglige program, for å erstatte dem med andre. Undersøkelser vi har gjort blant våre studenter som i dag går på LIM (vi arrangerte eget møte for å høre deres synspunkter), tyder på at de er svært negative til en slik løsning (altså at antall emner i LIM tas ned til fordel for emnepakker fra andre fagfelt), og de sier at de da ikke ville søkt på LIM.
- **Tverrfaglighet ikke det samme som transversale ferdigheter:** I styringsgruppas rapport argumenteres det med at byggeklossmodellen vil imøtekomme arbeidslivets behov og etterspørsel etter mer tverrfaglighet hos studentene. I tillegg til at vi gjerne skulle sett dette dokumentert, er vi bekymret for at det som i rapporten framstilles som tverrfaglighet, heller dreier seg om etterspørsel etter ferdigheter i å se sammenhenger og å sette seg inn i komplekse saksområder. Dette vet vi er ferdigheter som framkommer som ønsker i en del undersøkelser. Imidlertid mener vi dette heller handler om transversale ferdigheter, enn det å sette sammen flerfaglige emneporteføljer. Ferdigheter som kommunikasjon, kritisk tenkning, samarbeid og kreativitet skal gjøre studentene i stand til å handtere komplekse og tverrfaglige problemstillinger, og det bør være en integrert del av hvert eneste emne som gis på UiT, uavhengig av emnepakker og fagområder. Fagmiljøene har allerede fått sterke føringer om å jobbe med progresjon i transversale ferdigheter, det som også i rapporten kalles for framtidskompetanser. For å få til progresjon både i ferdigheter og fag (at man ikke får den samme introforelesninga i for eksempel ledelse hvert semester), kreves et tett samarbeid i fagstaben der man jobber med å sammen bli enig om hvordan progresjonen skal reflekteres over semester, og hva man skal gjøre (for eksempel hva er kritisk tenkning på femte semester til forskjell fra første semester). Prosjekt vi har hatt for eksempel i LIM på dette illustrerer tydelig hvor krevende dette er å få til, men også at det er nødvendig.
- **Emnepakkers plassering i studieløpet:** I den forbindelse finner vi ikke oppbyggingen av bachelorgraden med emnepakker i tredje og fjerde semester som presentert i høringsdokumentet, hensiktsmessig for studentenes læringsmiljø. Vi mener det er uheldig å forlate det programmet studenten er tatt opp på etter ett år, for så å komme tilbake igjen på tredje året. All erfaring vi har med undervisning, tilsier at studentene vil ha glemt mye av det grunnlaget man har forsøkt å legge det første året, når de kommer tilbake etter ett år med helt andre fag, og mye av tiden på tredje året vil derfor gå med til repetisjon. Det er også stor sannsynlighet for at man etter bare ett år med programfag ender med å forlate programmet i løpet av andre studieår. Faren for fragmentering, og at selve programtanken med dette forsvinner, anser vi som stor. Hvis elementer fra byggeklossmodellen skal anvendes, *mener vi emnepakkene må komme i femte og sjette semester*, og det forutsettes at Handelshøgskolen kan beholde en emneportefølje som tillater oss å levere emnepakker på tvers av våre interne programmer, slik vi i realiteten gjør i dag.
- **Byggeklossmodellen og arbeidslivsrelevans:** En annen sterk føring på læringsutbyttet - forut for lansering av byggeklossmodellen - er at vi skal jobbe for å integrere praksis i

utdanningsløpet, og det skal bli et tydeligere fokus på arbeidslivsrelevans. Det skal også være en tettere dialog med næringslivet for å kunne skreddersy utdanningene ut fra behov «der ute». Det er uklart hvordan dette skal ivaretas gjennom byggeklossmodellen. Handelshøgskolen opplever det som en risiko at mangfoldet av studenter med ulike byggeklosser i studieløpet sitt, vil gjøre det vanskeligere å kommunisere hva som er den relevante praksisen for akkurat denne studenten, og hva vedkommende kan bruke sin utdanning til.

- **Byggeklossmodellen – tilbuds- eller etterspørselsstyrt:** Til slutt mener vi at byggeklossmodellen baserer seg på forutsetninger om hva tilbudssida kan tilby. Det er imidlertid ingen analyser av hva etterspørselssida, altså studentene, ønsker. Studentenes valgmonster er en forutsetning for å lykkes med foreslått modell. Handelshøgskolen etterlyser mer innsikt i hvordan studentene vil velge/bevege seg mot emnepakker innenfor fagdisipliner som nå sliter med lav rekruttering. I en slik analyse kan eksempelvis erfaringer fra UiO benyttes.

Vi er usikre på om byggeklossmodellen imøtekommer det som arbeidslivet etterspør av kunnskap og kompetanse. I sum frykter vi at modellen vil sette oss tilbake på de andre ambisjonene vi har for læringsutbyttet.

a) Er det særlige tilfeller hvor rammene på 90 studiepoeng programfag og 60 studiepoeng valgfag på bachelornivå bør kunne fravikes?

Handelshøgskolen holder fast ved prinsippet om at alle studietilbud skal gi faglig fordypning innen sitt programfag. Rammene på 90 stp for programfag i grunnmodell for bachelor mener vi derfor ikke er tilstrekkelig for å sikre faglig fordypning ut fra fagenes særegenhet. Disse rammene er heller ikke forenlig med de nasjonale kravene som ligger i UHR-ØA.

Bachelor øk/adm: Som nevnt mener vi at øk/adm bachelor ikke egner seg for byggeklossmodellen fordi den ikke lar seg forene med gradens krav til 120 studiepoeng programfag, samt ytterligere fordypning innenfor økonomisk administrative fag i de resterende 60 studiepoengene.

- De to første årene av bachelor øk/adm tilbyr 12 emner som er obligatoriske og like på tvers av fire campus – av disse 12 emnene er 7 fellesemner med LIM i Tromsø og Harstad, og 4 er fellesemner med Samfunnsøkonomi med datavitenskap (ex phil kommer i tillegg)
- Krav gitt i UHR-ØA vil virke ekskluderende på mange av de mulige emnepakkene UiT eventuelt tilbyr. Handelshøgskolen må ha mulighet til å vurdere emnepakker ift UHR-ØA krav
- Studenten kan risikere å stille svakere som student på et masterstudium ved både UiT og andre institusjoner (NHH, BI, etc)
- Byggeklossmodellen vil virke uhensiktsmessig med tanke på progresjon og den kronologiske oppbyggingen av graden
- UiT har ikke et tilstrekkelig utbredt nett-tilbud for våre studenter på bachelor øk/adm nett, m/tilpasset undervisnings- og vurderingsform
- Fellesemner som ikke leveres i en økonomikontekst kan være med på å svekke utbytte/relevansen
- Koordinering og samkjøring med andre fakultet kan bli kompliserende, samt at vi mister kontrollen med kvaliteten/metoden på det produktet (bachelorgraden) vi ønsker å levere.

- Innenfor rammene av oppbygningen i øk/adm bachelor, kan Handelshøgskolen ha mulighet til å tilby emnepakker til andre fagmiljø, med forbehold om kapasitet
- I den grad man skal definere inn emnepakker fra andre institutt, vil det være juridiske emner og emner innenfor organisasjonspsykologi (begge innenfor den administrative fagporteføljen) som vil være relevant, men da under forutsetning at de er tilpasset Handelshøgskolens behov.

Bachelorprogram i ledelse, innovasjon og marked (LIM): Ideen bak LIM er å gi studenter en integrert portefølje av administrative fag som gir en spesialkompetanse innen ledelse av omstillingsprosesser, innovasjon og markedsføring. Selv om fagene til sammen skaper en relativt bred profil, henger de tematisk sammen og bygger på hverandre vertikalt og horisontalt. Vi er avhengig av å opprettholde denne helheten og sammenhengen i programmet for å sikre 1) et solid fundament innen LIM fag og 2) en naturlig progresjon av kunnskap og ferdigheter. Om vi må bytte ut LIM emner med emner fra andre fagområder vil konseptet med en bachelor i administrative fag falle bort. Det mener vi vil være uheldig fordi dette oppleves som en relativt konkret og «matnyttig» utdanning, og mange går ut i jobb etter endt bachelor i LIM. LIM porteføljen er også tett integrert med bachelor øk/adm. Alle emnene i LIM er også obligatoriske emner og profileringsemner i bachelor øk/adm, og porteføljen bidrar dermed til å innfri kravene i UHR-ØA i forhold til både et progresjons- og et fordypningsløp.

LIM kan dessuten sammenlignes med bachelorprogram på et annet universitet med byggeklossmodellen, NTNU. Deres program i markedsføring, innovasjon og ledelse (MIL) legger opp til valgmuligheter på andre og tredje studieår, men alle valgmulighetene er innenfor økonomisk/administrative fag. Det vil føre til en konkurranseulempe dersom studenter ved UiT får færre kjernefag (dvs. økonomisk/administrative fag) i sin LIM bachelorgrad i forhold til det som NTNU tilbyr. Opprettelsen av MIL ved NTNU kan også tyde på at vårt konsept med LIM har blitt lagt merke til og plukket opp av andre handelshøgskoler (LIM har blitt gitt siden 2009), kanskje nettopp fordi man kan «makse ut» et alternativt program for de studentene som ønsker en mer administrativ enn en økonomisk/administrativ utdanning, samtidig som man er leverandør av den administrative porteføljen i øk/adm.

Nedenfor følger en tabell som, med utgangspunkt i bachelor LIM som gis i Tromsø og i Harstad, viser den interne integrasjonen mellom LIM og våre øk/adm program:

Semester	Campus Tromsø	Campus Harstad
1.	BED 1004 Markedsføring – gis også i øk/adm første sem BED 1009 Innovasjon – gis også i LIM Harstad BED 2029 Organisasjon og ledelse – gis også i øk/adm tredje sem	BED 1004 Markedsføring – gis også i øk/adm første sem BED 1009 Innovasjon – gis også i LIM Tromsø BED 2029 Organisasjon og ledelse – gis også i øk/adm tredje sem
2.	BED 2052 Merkevarerbygging – gis også i øk/adm Alta sjette sem som valgemne BED 2053 Tjenstedesign FIL 0700 Ex Phil – gis også i øk/adm andre semester	BED 1002 Grunnleggende regnskap og analyse – gis også i øk/adm andre semester BED 1097 Global politisk økonomi FIL 0700 Ex Phil - gis også i øk/adm andre semester
3.	BED 1013 Bedriftsøkonomisk analyse – gis også i øk/adm første semester	BED 1013 Bedriftsøkonomisk analyse – gis også i øk/adm første semester

	<p>BED 2012 Prosjektledelse – gis også i øk/adm Tromsø femte sem som valgemne</p> <p>BED 2054 Innovasjon i praksis – gis også i øk/adm Tromsø femte sem som valgemne</p>	<p>BED 2057 Arbeidsrett og arbeidsmiljø – gis også i øk/adm Harstad som valgemne</p> <p>BED 2058 Serviceledelse og innovasjon – gis også i øk/adm Harstad som valgemne</p>
4.	<p>BED 1002 Grunnleggende regnskap og analyse – gis også i øk/adm andre semester</p> <p>BED 2003 Foretaksstrategi – gis også i øk/adm fjerde semester</p> <p>BED 2046 Anvendt metode – gis også i LIM Harstad</p>	<p>BED 2003 Foretaksstrategi – gis også i øk/adm fjerde semester</p> <p>BED 2046 Anvendt metode – gis også i LIM Tromsø</p> <p>BED 2115 Forsyningsledelse og lean – gis også i øk/adm som valgemne Harstad og Narvik</p>
	<p>Av 12 emner som gis de to første årene på bachelor LIM Tromsø, er det 1 emne som er unik for LIM Tromsø (<i>skråstilt og uthevet</i>)</p> <p>8 (merket rødt) som gis som obligatoriske emner inn i øk/adm</p> <p>3 (merket grønn) som gis som valgemner inn i øk/adm enten Tromsø eller Alta</p>	<p>Av 12 emner som gis de to første årene på bachelor LIM Harstad, er det 1 emne som er unik for LIM Harstad (<i>skråstilt og uthevet</i>)</p> <p>8 (merket rødt) som gis som obligatoriske emner inn i øk/adm</p> <p>3 (merket grønn) som gis som valgemner inn i øk/adm enten Harstad og/eller Narvik</p>
5.	<p>BED 2112 HRM – gis også i øk/adm Tromsø og Harstad femte sem, og i LIM Harstad</p> <p>BED 2010 Forretningsjus og arbeidsrett (valgemne) – gis også i øk/adm Tromsø og Alta som valgemne</p> <p>BED 2022 NETT Årsregnskap og god regnskapsskikk (valgemne) – gis også i øk/adm Tromsø, Harstad og Alta som valgemne</p> <p>BED 2047 Forhandlinger (valgemne)</p> <p>BED 2063 Sustainable arctic tourism (valgemne) – gis også i øk/adm Tromsø som valgemne</p>	<p>BED 2112 HRM – gis også i øk/adm Tromsø og Harstad femte sem, og i LIM Tromsø</p> <p>PSY 2010 NETT Arbeids- og organisasjonspsykologi – gis også som valgemne øk/adm Alta</p> <p>BED 2210 Bacheloroppgave over to semester (valgemne) – gis også i øk/adm sjette sem som valgemne, og i LIM Tromsø</p> <p>BED 2139 Bedriftsutvikling og intraprenørskap (valgemne 20 stp) – gis også som valgemne øk/adm Harstad</p> <p>BED 2125 Innkjøp – gis også som valgemne øk/adm Harstad og Narvik</p>
6.	<p>BED 2049 Digital markedsføring</p> <p>BED 2015 Entreprenørskap (valgemne) – gis også i øk/adm Tromsø som valgemne</p> <p>BED 2035 Competitive intelligence (valgemne) - gis også i øk/adm Tromsø som valgemne</p> <p>BED 2019 Driftsregnskap og budsjettering (valgemne) – gis også i</p>	<p>BED 2144 Social media marketing</p> <p>BED 2145 Consumer behaviour and active retailing – gis også som valgemne øk/adm i Harstad og Narvik</p> <p>BED 2019 Driftsregnskap og budsjettering (valgemne) – gis også i øk/adm fjerde sem, og valgemne LIM Tromsø</p>

	øk/adm fjerde sem, og valgemne LIM Harstad BED 2209 Bacheloroppgave (valgemne) – gis også i øk/adm sjette sem som valgemne og i LIM Harstad	
	<p>Av 10 emner som gis tredje året på bachelor LIM Tromsø er det 2 emner som er unik for LIM Tromsø (skråstilt og uthvet)</p> <p>2 (merket rødt) som gis som obligatoriske emner inn i øk/adm</p> <p>6 (merket grønn) som gis som valgemner inn i øk/adm enten Tromsø, Alta og Harstad</p> <p>Det vil si at bachelor LIM Tromsø til sammen gir 3 unike emner</p>	<p>Av 8 emner som gis tredje året på bachelor LIM Harstad er det 1 emne som er unik for LIM Harstad (skråstilt og uthvet)</p> <p>2 (merket rødt) som gis som obligatoriske emner inn i øk/adm</p> <p>5 (merket grønn) som gis som valgemner inn i øk/adm enten Tromsø, Alta og Harstad</p> <p>Det vil si at bachelor LIM Harstad til sammen gir 2 unike emner</p>

Tabellen viser, gjennom fargekodene svart, rød og grønn, at av alle emnene som gis på bachelor LIM i henholdsvis Tromsø og Harstad, er det kun fem emner totalt (3 unike emner fra Tromsø og 2 unike emner fra Harstad) som kan regnes som unike for LIM i den forstand at de ikke benyttes som enten obligatoriske eller som valgemner inn i bachelor øk/adm. Verken rekkefølge eller innhold er tilfeldig sett i forhold til å også imøtekomme de kravene i øk/adm bachelor som ligger i UHR-ØA. Hvis LIM skal inngå i byggeklossmodellen, mens øk/adm skal holdes utenfor, kommer Handelshøgskolen i en situasjon der den interne konsistensen og effektiviteten røkkes ved. Det vil sannsynligvis føre til redusert effektivitet i form av økt ressursbehov og økte kostnader både på øk/adm og på LIM.

Vi ser at anvendelse av byggeklossmodellen for LIM programmet (med rammene om 90 stp programfag og 60 stp valgfag) vil medføre flere utfordringer av følgende grunner:

- Det vil føre til redusert effektivitet på Handelshøgskolen sett i forhold til integrasjonen med øk/adm. Konsekvensene vil behov for å opprette flere emner innenfor øk/adm fagfeltet, som igjen vil føre til økt ressursbehov og økte kostnader. Dette gjelder både på LIM og øk.adm programmene.
- Det er lite formålstjenlig for studentenes progresjon å måtte ta første års administrative emner når de er på andre eller tredje studieår
- Innenfor rammene av oppbygningen i LIM bachelor, kan Handelshøgskolen ha mulighet til å tilby emnepakker til andre fagmiljø, med forbehold om kapasitet
- Handelshøgskolens studenter kan benytte andre relevante emnepakker fra andre fagmiljø, hvis de er iht UHR-ØA krav.
- Det gir oss en potensiell konkurranseulempa sett ift andre programmer/institusjoner vi ønsker å sammenligne oss med, og vi mener det er en risiko for at LIM som et tverrfaglig program vil miste sin relevans og attraktivitet.

Bachelorprogram i samfunnsøkonomi med datavitenskap gir studenter flerfaglig kompetanse hvor flere fagområder er innflettet i hverandre slik at studenter bedre er i stand til å skjønne koblingene imellom. Bachelorprogrammet inneholder 90 studiepoeng med samfunnsøkonomi, 60 poeng med valgfag (matematikk, statistikk, datavitenskap og koding),

samt 30 studiepoeng i det som omtales som fellesfag (blant annet filosofi, bærekraft, formidling, kunstig intelligens og næringslivskontakt).

Samtidig som bachelorgraden i samfunnsøkonomi er et selvstendig program, leverer den noen emnepakker inn i bachelor øk/adm, i tråd med kriteriene i UHR-ØA. Det betyr at emnene nyttiggjøres inn i andre program, i tråd med intensjonen i byggeklossmodellen. De samfunnsøkonomiske fagene kan også tilbys som emnepakker til EVU-markedet. Vi ber om at programmet får lov til å fortsette slik som intensjonen har vært. Her er det også verdt å nevne at det i begynnelsen av fornyelsesprosessen ble gjort en kartlegging blant interessenter fra offentlig og privat arbeidsliv, samt daværende og tidligere studenter. Dette har dannet grunnlaget for programmet som er spisset inn mot å gi studenter kunnskap, ferdigheter og kompetanser som kan brukes i arbeidslivet. Programmet kombinerer flere fagområder, og lærer studenter koblingene mellom disse fagområdene. De fleste kurs kombinerer matematikk, statistikk, koding, datavitenskap og økonomisk analyse sømløst i undervisningen. Programmet er unikt i Norge.

Det er hensiktsmessig å sammenlikne bachelorprogrammene i samfunnsøkonomi ved to andre universiteter med byggeklossmodellen, UiO og NTNU. Begge program åpner for muligheten til å ta noen frie studiepoeng utenom samfunnsøkonomi (40 ved UiO og 60 ved NTNU). Det finnes imidlertid videregående samfunnsøkonomiemner ved NTNU på over 60 stp som studenter kan velge istedenfor å ta andre fagområder. Ved UiO finnes en 40-gruppe som heter Økonomisk analyse, og dette er en videregående emnegruppe samfunnsøkonomi som samfunnsøkonomistudenter anbefales å ta dersom de vil ha mulighet senere til å jobbe som samfunnsøkonom. Det vil føre til en konkurranseulempe dersom studenter ved UiT har for lite samfunnsøkonomi i sin bachelorgrad i forhold til det som UiO og NTNU tilbyr.

Vi mener at bachelor i samfunnsøkonomi med datafag bør holdes utenfor byggeklossmodellen med rammene om 90 stp programfag og 60 stp valgfag av følgende grunner:

- Det gir oss en klar konkurranseulempe sett ift andre programmer/institusjoner vi ønsker å sammenligne oss med.
- Programmet er allerede tverrfaglig, og det er derfor ikke ønskelig med flere byggeklosser i form av andre fag
- Det vil føre til redusert intern effektivitet på Handelshøgskolen sett i forhold til integrasjonen med øk/adm, der konsekvensene vil være økt ressursbehov og økte kostnader. Vi kan ikke se noen effektiviseringsgevinst når våre øk/adm studenter uansett må velge emnepakker innenfor dette fagfeltet
- Innenfor rammene av oppbygningen i graden kan Handelshøgskolen tilby emnepakker til andre fagmiljø
- Ønske om å opprettholde nåværende sammensetning i graden, da vi mener vi har truffet et behov i markedet, og at vi ligger i front på en integrasjon mellom samfunnsøkonomi og datavitenskap
- Dette utelukker ikke at Handelshøgskolens studenter kan benytte andre relevante emnepakker hvis det skulle passe

Foreløpig oppsummering:

På Handelshøgskolen, som er på fire campus, har vi jobbet planmessig over tid med samkjøring, koordinering, og tilpasning av emner og studier, og det er et arbeid som fortsatt pågår.

Gjennom denne måten å jobbe på driftes programmene allerede effektivt, der man over år har tatt ned antall emner og søkt å gjøre «stordriftsfordeler» av de emnene vi har. For eksempel kan nevnes at årsstudiene som Handelshøgskolen har i Narvik (PØL) og i Alta nettbasert (Årsstudium i Ledelse og årsstudium i Bedriftsøkonomi) utelukkende består av emner som utgår fra bachelorøk/adm, og som igjen er satt sammen av emner som leveres fra det bedriftsøkonomiske fagområdet, det samfunnsøkonomiske fagområdet og det administrative fagområdet, i tillegg til metodefagene. Handelshøgskolen har allerede langt færre fag og flere studenter per fag enn andre fakultet/institutt på UiT, det er gjort en stor jobb med å samkjøre fag og ressurser, og vi opplever at produksjonstaket er nådd med dagens ressurser.

b) Hvilke fellesemner bør prioriteres på bachelor- og masternivå og hvordan bør det faglige ansvaret ivaretas i slike fellesemner?

Vår generelle tilnærming til fellesfag er å gi dem begrenset plass. Dette fordi vi mener programfordypningen bør stå i sentrum for studentenes studieløp. Vi mener at 30 stp fellesfag på bachelor og 40 stp fellesfag på master er for mye. Vi mener imidlertid at vi skal holde fast ved ex phil som et fellesfag. I den grad det skal tilbys andre fellesemner bør de ikke bli for generelle/generiske. I stedet bør de være så relevante for fagdisiplinen som mulig for å sikre et best mulig læringsutbytte for studenten. Vi er generelt skeptiske til generiske felleskurs i metode, matematikk, transversale ferdigheter, bærekraft osv, fordi de risikerer å bli overfladiske, lite treffsikre (studentene har ulike forutsetninger og skal bruke emnene ulikt i videre studier), og gjentakende (at studentene får høre mye av det samme på ulike felleskurs og mellom felleskurs og programkurs). Konsekvensen kan bli at man uansett må bruke lokale ressurser på å oversette fellesemnene til noe som gir mening inn i de enkelte studentenes studieprogram. Sett sammen med at det vil kreve mye ressurser til koordinering, er vi redd for at den ressursmessige vinninga går opp i spinninga. Det blir generelt utfordrende for studentene å skille analytisk mellom program, fellesfag og valgpakker, når valgpakker og fellesemner til sammen utgjør en like stor andel av bachelorgraden som programfagene. I den grad det skal gis fellesfag bør de altså være forankret i beslektede overordnede fagdisipliner og være relevant for programmet.

På masternivå mener vi at fellesfagene må vike noe plass til fordel for å utvide rammen for programfag (som nå foreslås til 70 stp), slik at fordypning kommer mer i fokus.

- Fellesfagene må holdes relevant for fagdisiplinen
- 30 stp fellesfag bachelor og 40 stp fellesfag master anses som for omfangsrikt
- I den grad det skal gis fellesemner forstått som «matriseemner» vil Handelshøgskolen kunne være en sentral bidragsyter innen emner knyttet til innovasjon/omstilling, ledelse, prosjektstyring, programmering, sirkulær økonomi, blant annet.

c) Er det særlige tilfeller hvor rammene på inntil 70 studiepoeng programfag på masternivå bør kunne fravikes?

Vi mener rammene på inntil 70 stp programfag må utvides og gjelde for alle våre masterprogram, fordi en master per definisjon skal innebære fordypning og spesialisering, og rammen på 70 studiepoeng programfag vil ikke kunne tilgodese dette all den tid våre programmer i utgangspunktet er tverrfaglige.

Når det gjelder master i øk/adm og master i revisjon og regnskap, har vi innledningsvis gjort rede for de nasjonale føringene som ligger til grunn for å kunne benytte henholdsvis sidetittelen siviløkonom og søke statsautorisasjon som revisor etter studiet. For master i øk/adm innebærer det at kun 15 stp kan ligge utenfor det øk/adm fagområdet, mens det for master i regnskap og revisjon innebærer kun obligatoriske emner innenfor fagfeltet. For begge gjelder at masteroppgaven kun skal ha 30 stp.

Master i LIM er som tidligere nevnt en relativ bred utdanning, satt sammen av tre forskjellige, dog relaterte disipliner. Mange studiesteder har rene masterutdanninger i ledelse, i innovasjon eller i markedsføring, så at vi kombinerer dem gjør at vi allerede har «effektivisert». I tillegg går bredden på bekostning av dybden og spesialisering som studenter på master-nivå ønsker. Vi vet vi mister studenter til andre studiesteder som tilbyr rene spesialiseringer innen innovasjon eller markedsføring. Dette henger også sammen med 10 studiepoengs strukturen vår, som gjør at vi kan tilby langt færre spesialiseringsfag enn våre konkurrenter (som bruker 7,5 studiepoeng). Et enda bredere program vil utvanne programmet ytterligere, og dermed gjøre oss mindre attraktive og mindre konkurransedyktige. Det vil også gjøre at vi ikke vil kunne tilby viktige emner til landsdelen, blant annet emner innen innovasjon og entreprenørskap. En begrensning på 70 studiepoeng programfag betyr at det ikke vil være rom for å tilby fordypning i de ulike faggreiningene av tverrfagligheten, for eksempel vil en master i LIM ikke kunne tilby fordypning i enten markedsføring eller ledelse og innovasjon, men i stedet kun tilby grunnkurs i de ulike fagdisiplinene. Vi mener derfor at fellesfagene i byggeklossmodellen må erstattes med mer fordypning i programfag.

For master i LIM sett i sammenheng med master i øk/adm gjelder akkurat samme type resonnement og argumentasjon om konsekvenser som det som ble gjort rede for i tilknytning til bachelor LIM. Master øk/adm krever tilbud om profilering/fordypning i administrative fag, samt at det kan vises til progresjon. Dette sikres gjennom obligatoriske emner og fordypningspakker som tilbys parallelt i øk/adm og LIM.

Master i samfunnsøkonomi med datavitenskap er bygget over samme lest som bachelorprogrammet, og inneholder matematikk, statistikk, koding og datavitenskap i tillegg til samfunnsøkonomi. Programmet gir nødvendig kompetanse for å kunne jobbe som samfunnsøkonom etter endt studie. For å oppnå dette integreres de ovennevnte fagområdene for å gjøre studenter trygg i hvordan man kombinerer tilnærminger fra ulike disipliner i teoretisk og anvendt samfunnsøkonomisk analyse.

Utdanningen i samfunnsøkonomi i Norge har tradisjonelt blitt tilbudt av de fire breddeuniversitetene, og her er det enighet om at en samfunnsøkonom må ha fem år med trening innenfor faget. Ved UiT har vi en 3+2 modell (bachelor og master), mens NTNU, UiO og UiB tilbyr en fem-årig integrert utdanning for samfunnsøkonome. I alle disse programmene studeres det kun samfunnsøkonomiske emner (verktøy og anvendelser). Modellen ved UiT tilsvarer denne utdanningen, men knytter bruk av verktøy i faget tettere opp mot anvendelsene. Det vil føre til en konkurranseulempe dersom samfunnsøkonomistudenter i Nord-Norge ikke tilbys de samme muligheter for faglig dybde som er ellers akseptert nasjonalt.

d) Er det noen fagområder hvor valg mellom to alternative masterfordypninger ikke vil være hensiktsmessig?

Som allerede nevnt, ligger det nasjonale føringene på at masteroppgave i øk/adm (for å få sidetittel siviløkonom) kun skal gis som 30 stp. Det samme gjelder masteroppgave i regnskap og revisjon. Ved Handelshøgskolen har vi derfor hittil ikke åpnet opp for 60 stp masteroppgave,

og vi kan vise til høy gjennomføringsprosent på normert tid med vår praksis med 30 stp masteroppgave. Med det høye antall studenter som vi har, ser vi primært på muligheter for å effektivisere skrivingen av masteroppgaven, da vi allerede er knapp på veiledningsressurser. For eksempel ønsker vi å teste ut en ordning der studentene må (med visse unntak) skrive sammen to og to. Et tilbud om 60 stp masteroppgave mener vi også vil kreve utvikling av nye «kurs»/seminarer gjennom året med oppgaveskriving, og det vil kreve ytterligere ressurser. Det fordi vi ikke har naturlige samlingspunkter rundt en lab, eller et tokt ol. som sørger for møtepunkter i prosjektet.

På den annen side har Handelshøgskolen utfordringer med å rekruttere til vitenskapelige stillinger, og det kunne derfor være interessant å pilotere en «forskerlinje» der utvalgte talenter får mulighet til å følge alternativ1 med mål om å rekruttere til stipendiatstillinger. Ulempen er at et slikt tilbud kun ville gjelde studenter på LIM og samfunnsøkonomi.

Konklusjonen er altså at vi primært ønsker å forfølge et masteroppgave-løp på 30 stp, men der vi åpner for muligheten for å pilotere et prosjekt på 60 stp med formål om økt rekruttering til PhD.

Spørsmål 2: Hvilke strategier bør prioriteres innenfor hvilke program og fagområder?

Handelshøgskolen jobber kontinuerlig med å tilpasse bemanning og emnetilbud ved instituttet i forhold til endrede og fremtidsrettede kompetansebehov. Handelshøgskolen anerkjenner behovet for effektivisering, og har gjort flere tiltak i programporteføljen for å redusere driftskostnader ved fakultetet. I forbindelse med Budsjett 2023 ble det av fakultetsledelsen trukket fram tre konkrete tiltak på fakultetet med potensial for betydelig kostnadsreduksjon. Ett av dem var rettet mot Handelshøgskolen, og innebar at Bachelor øk.adm Narvik (180 studiepoeng) skulle avvikles. Handelshøgskolen tok signalene fra fakultetet på alvor, og har allerede iverksatt tiltaket, med virkning fra H2024. På grunn av en presset ressursituasjon har Handelshøgskolen også, på eget initiativ, foreslått å fryse opptak til studieprogrammet Prosjektledelse NETT for 24/25 (30 stp), det samme gjelder programmet Økt konkurransekraft gjennom grønn omstilling NETT (30 stp). Begge tiltakene vil ha virkning fra H2024. Vi har også besluttet at det nettbaserte programmet Strategisk prosjektarbeid: bærekraft gjennom samskaping (30 stp), som har blitt godkjent for oppstart vår 2025, likevel ikke skal starte som eget program, men at de planlagte emnene og ressursene skal inngå som profilering i revidert joint master Harstad/Narvik (nett-/samlingsbasert deltid). Disse fire tiltakene er eksempler på aktiv bruk av strategien **utvelgelse**.

Sammenslåing/arbeidsdeling benyttes i den forstand at vi nyttiggjør oss samme emneportefølje inn i mange ulike programmer (ref beskrevet ovenfor). For eksempel viser en oversikt over våre fire bachelorprogrammer i øk/adm og to bachelorprogrammer i LIM, at det kun er fem emner til sammen i de to LIM programmene vi har i henholdsvis Tromsø og Harstad som ikke brukes aktivt inn i de fire andre øk/adm programmene; og da har vi ikke tatt med at emnene også brukes inn i årsstudiene våre. Vi planlegger også et samarbeid i Narvik mellom Handelshøgskolen og IVT for å se på mulighetene for å kombinere ingeniør- og økonomifag. Når det gjelder spørsmålet om **matrise**, vises det til punktet ovenfor om kriterier for å lykkes med fellesfag. Også her har vi erfaringer vi kan vise til, for eksempel da matematikk og statistikk ble levert av NT-FAK. Utfordringene ble som beskrevet ovenfor. Til sist kommer det faktum at Handelshøgskolen sannsynligvis er det instituttet som i størst grad kan vise til bruk av strategien **tilpasning** gjennom vårt utstrakte tilbud i fleksibiliserte studier der vi kombinerer nettundervisning, samlingsbasert undervisning, og ordinær campusundervisning, og der vi også

har ulike løp for progresjon. For å illustrere hvor sammenvevd og kompleks vår nettundervisning er, kan vi ta som eksempel *emnegruppen regnskapsfører* som tilbys på tredje året i øk/adm bachelor. Det er en knippe med seks emner der alle er obligatoriske for å oppfylle utdanningskravet til autorisert regnskapsfører. Alle de seks emnene gis kun på nett, uavhengig av om du er bachelorstudent tatt opp i Tromsø, Harstad, Narvik eller Alta. I tillegg inngår disse emnene som dels obligatoriske, dels valgfrie på andre profileringer i øk/adm bachelor. Det vil altså si at alle våre bachelorstudenter i økt/adm med stor sannsynlighet vil ta emner også på nett selv om de ikke er tatt opp på et nettbasert program. På denne måten søker vi kontinuerlig etter nye tilpasninger i vår studieprogramportefølje.

Som en konsekvens av denne måten å jobbe på, er Handelshøgskolen allerede godt tilrettelagt for å kunne tilby emnepakker inn i andre program utenfor eget institutt. For eksempel kan NETT-studiene vi leverer fra Alta være en del av løsningen UiT søker, der både årsstudiet i Bed.øk. og i Ledelse utgjør ferdige emnepakker pr semester som kan tilbys uten forkunnskaper. Videre tilbys allerede våre obligatoriske emner på bacheloren i øk/adm som enkeltemner. For eksempel er det på vårt nettemne BED 2029 Organisasjon og ledelse, registrert studenter fra over 40 ulike studieprogram ved UiT. Vi kan dermed levere til byggeklossmodellen uten å nødvendigvis være en del av den.

Advanced marketing er et engelskspråklig program som tilbys over ett semester ved Handelshøgskolen i Harstad. Dette programmet er også valgbart for studenter fra andre program ved samme campus. Dette kan inngå som en del av et ettårig engelskspråklig tilbud, ved at andre bygger en emnepakke som kan passe inn/supplere de fag som Handelshøgskolen har, og som kan virke attraktivt for internasjonale studenter. Dette kan skje i samarbeid med andre institutt eller fakultet (ved samme eller andre campus). Dette vil i så måte også ivareta satsingen på internasjonalt samarbeid og utveksling.

Vi undersøker også nå muligheten for at campus Narvik kan utvikle emnepakker basert på bedriftsøkonomiske fag, som leveres inn i de andre studieretningene ved campus Narvik.

Kursene på bachelorstudiets første år i samfunnsøkonomi med datavitenskap kan tilbys til studenter utenfor vårt program slik at de også kan lære seg hvordan man kombinerer koding, datavitenskap og økonomisk analyse (dvs som valgfag for andre program). Selv om kursene inneholder koding og en del formell analyse krever vi ingen spesielle kunnskaper i matematikk for å søke studiet. Da kan våre førsteårskurs være egnet for flere studentgrupper. Vi kommer også til å utvikle kursmoduler som anvender ulike kodespråk på praktiske empiriske problemstillinger. Målgruppen her vil være EVU-markedet. Og slik kan vi også ta utdrag av vår emneportefølje innenfor økonomiske og administrative fag ved campusene i Harstad og Tromsø og lage emnepakker som tilbys utenfor eget institutt. Utfordringen vil være å tilby emnepakker som ikke røkter ved progresjonskriterier innenfor øk/adm graden. Forøvrig mener vi det må være opp til fagmiljøene å bestemme hvilke emnepakker studentene bør velge mellom.

Når det gjelder programmene ved Handelshøgskolen er ikke utfordringen at de rekrutterer for få studenter. Den er heller motsatt. Vi tror at en omlegging til emnepakker på tvers av institutter og fakulteter vil føre til at vår portefølje vil bli enda mer etterspurt enn det den allerede er, og vi etterlyser derfor også et fokus på et øvre tak på antall studenter som kan tas opp utover de som er tatt opp på program. Effektivisering kan bli kontraproduktivt hvis studenttallet blir for stort.

Spørsmål 3: Gjennomgående endringer og anbefalinger

I denne delen har vi samlet en knippe generelle tematikker som vi mener det er viktig å få løftet fram.

- 1) **Ansvar for studentenes tilhørighet og helhetlige utdanningsløp:** Med byggeklosstilnærmingen er det en fare for pulverisering av ansvar hva gjelder studentenes totale læringsutbytte, og kvalitet for studentenes helhetlige utdanningsløp. I dag ligger dette til studieprogramleder, men hvis 60 + 30 studiepoeng tas utenfor «eier» av programmet, og mange skifter program underveis, kan dette gå på bekostning av studentenes opplevelse av tilhørighet og helhetlig utdanningsløp. Hvilke studieprogramledere skal studentene henvende seg til på ulike tidspunkt gjennom studieløpet? Der de er tatt opp på studieprogram, eller ved instituttet der de studerer på nåværende tidspunkt (der de har valgfag)? Vi vet fra ulike undersøkelser som for eksempel Studiebarometeret, at studentene etterspør tettere oppfølging, mer tilbakemelding og medvirkning og at det i større grad enn hva som er tilfelle nå kan vises til hva «man kan bli» med den enkelte utdanning og hva som utgjør arbeidslivsrelevansen. Det vil kreve betydelige ressurser å sørge for at dette ikke blir en utfordring.
- 2) **Studentens psykososiale arbeidsmiljø:** Gjennom SHOT-undersøkelsen (studentenes helse- og trivselsundersøkelse) har vi også fått kunnskap om studentenes psykiske helse, og betydningen av det psykososiale miljøet. Det å skape rammebetingelser der studenten føler psykologisk trygghet, er noe som løftes fram som en forventning på lærested og de ansatte. Vil dette bli enklere å imøtekomme gjennom byggeklossmodellen? Litt karikert kan man spørre: Hvor skal studenten inviteres på fest – der man er tatt opp på program eller der man tar en emnepakke? Hvor er studentens tilhørighet det andre året i studieløpet?
- 3) **Koordinering og administrering:** Det må påregnes betydelige ekstra ressurser, både administrativt og faglig, for å bygge opp strukturer som gjør studieløpet så sømløst som mulig for studenten, og der studenten får dekket sitt behov for veiledning om karrierevalg og relevansen av sine ulike valgmuligheter. Vi frykter at arbeidsbelastningen for fagansatte vil flyttes fra undervisning til koordinering. Samtidig som det dermed ikke frigjøres ressurser, vil det oppstå arbeidsoppgaver som man må finne gode rutiner for å registrere i timeregistreringsskjema. Det er allerede en utfordring å finne gode standarder for beregning av tid opp mot klassifisering av ulike typer oppgaver. Vi ser også for oss at det vil måtte etableres et internt opptakskontor, for å behandle søknader fra studenter som ønsker å bytte studieprogram etter andre året. Her må det lages rutiner for opptak av studenter til populære valgfagspakker. I dette ligger det også en bekymring for at byggeklossmodellen blir ei «bakdør» for å komme inn på program med høye opptakskrav.
- 4) **Organisering av undervisning gjennom semesteret:** Vi ønsker primært at emner kjøres som parallelle løp gjennom semesteret og ikke i bolker. Begrunnelsen er dels faglig i forhold til modning og refleksjon over tid, og dels administrativ i forhold til å få logistikken til å gå opp.

Tabell – oversikt over Handelshøgskolens program

Studieprogram	Bør studietilbudet benytte byggeklossmodell, samt evt tilpasninger av	Strategier og andre planer for programmet	Merknader

	modellen for programmet		
B-LEDINMA Ledelse, innovasjon og marked - bachelor	Nei	Vi gjør emnepakker tilgjengelig for egne og andre programmer. Arbeidsdeling, tilpasning, sammenslåing	Benytter allerede prinsippet om tverrfaglighet, både internt i programmet og ved at det hentes emner fra andre program på Handelshøgskolen. Flercampus-samordning. Unngå konkurranseulempe/ kompatibilitet med andre sammenlignbare program/institusjon Samfunnsoppdrag
B-ØKADM Økonomi og administrasjon - bachelor	Nei	Vi gjør emnepakker tilgjengelig for egne og andre programmer.	Benytter allerede prinsippet om tverrfaglighet Samme kommentarer som ovenfor, men i tillegg UHR-ØA
B-SAMFOK Samfunnsøkonomi med datavitenskap - bachelor	Nei	Vi gjør emnepakker tilgjengelig for egne og andre programmer. Tilbud til EVU-markedet	Hvert emne sammensatt av flere fag, som gir en gjennomgående integrert tverrfaglighet. Nasjonale normer Unngå konkurranseulempe/ kompatibilitet med andre sammenlignbare program/institusjon Samfunnsoppdrag
M-LEDINMA Ledelse, innovasjon og marked - master	Nei	Bruker strategien sammenslåing for å nyttiggjøre samme emneportefølje i de ulike programmene	Konkurranseulempe både internt og eksternt hvis LIM blir eneste program ved Handelshøgskolen

		<p>som gis internt ved Handelshøgskolen. Emnepakker kan gjøre tilgjengelig for andre programmer.</p> <p>Vi er positiv til en øvre grense på max 120 stp programfag i masterløpet og til innføring av et fellesemne</p>	som åpnes for byggeklossmodellen
M-ØKADM Økonomi og administrasjon, siviløkonom - master	Nei		<p>Åpnes for kun 15 stp utenfor det øk/adm fagområdet</p> <p>Krav om 30 stp masteroppgave</p> <p>Krav om to profileringer; en i adm fag og en i øk fag</p> <p>Styres av vilkår for bruk av tilleggsbetegnelsen siviløkonom, vedtatt av UHR-ØA</p>
M-REGRE Regnskap og revisjon - master	Nei		Regulert i lov (revisorloven) og forskrift til lov samt NOU 2017:15.
M-SAMFOK Samfunnsøkonomi - master	Nei	<p>Bruker strategien sammenslåing for å nyttiggjøre samme emneportefølje i de ulike programmene som gis internt ved Handelshøgskolen</p> <p>Vi er positiv til en øvre grense på max 120 stp programfag i masterløpet og til innføring av et fellesemne</p>	Sammenlignbare institusjoner tilbyr 120 stp samfunnsøkonomi
MALED Ledelse - erfaringsbasert master	Nei	Egner seg ikke for byggeklossmodellen fordi den er samlingsbasert og desentralisert som et 3-årig løp	Ikke relevant

--	--	--	--